

30kraadise kuuma üle kurdab. Sügistormides peab teenijate majast energiamajaks renoveeritud hoone vastu seisma ekstreemsetele oludele.

Hoone avarates ruumides on tuntav ajaloo kohalolek: sein 19. sajandi teisest poolest pärinevatest tellistest, 7 cm paksustest plankudest õlitatud põrandalauad... Seinad-laed on hoones kaetud savikrohviaga. "Alguses kaalusime muinsuskaitse soovitusel ka lubikrohvi, ent lõpuks eelistasime soojusjuhtivuse tõttu siiski savikrohvi, mille värvisime kaseiinvärvidega," lausub Monika.

Renoveerimine tõi ka häid üllatusi: veidrad laudadega üle löödud ukсед pidid eslotsa muinsuskaitse soovil muutumatuks jääma. "Küsisin, kas võin mõne laua lahti võtta ja alla piiluda," meenutab perenaine. "Lubati, aga tingimusel, et panen laua tagasi, kui alt midagi põnevat ei paljastu," lisab ta.

Õnneks selgus, et Nõukogude armee ustele löödud laudise all olid peidus algupärased tahveluksed, mis on nüüd maja ehted. "Selles mõttes tegi nõukogude kord midagi hea – kes teab, kas need ukсед oleksid muidu alles," märgib Monika.

PRIA toetusel toimunud renoveerimisprotsessis oli eesmärk säilitada vana seal, kus võimalik, ent viia ajaloolist hoidev lähenemine kokku energiatõhususega. Küttekulu taheti minimeerida. "Mullu talvel, ehituse ajal, hoidsime 13 kraadi sooja sees. Eks nüüd ole tegelik seis näha," lausub Monika.

Vahimaja koosneb kahest osast: 1870. aastatel loodud põhimajast ja 1893. aastal juurde ehitatud laorumist, kus praegu asub valgusküllane ateljee, mida maja teisest osast eraldavad lükanduksed. Siin saab patsutada 19. sajandi lõpus käsitsi valmistatud tellistest müüri. "Tegelikult olid tellised laotud lae peale ja kaetud

liivaga – arvatavasti selleks, et kaitsta majas olijaid lennukilt tulistatavate kuulide eest," arutleb Monika. "Pärast arupidamist lubas muinsuskaitse neist õnneks müüri laduda ja nüüd pole ilusad kivid enam peidus, vaid igapähele näha," lisab ta.

Oma jälje on siia 1893. aastal talletanud ka töömehed Peeter ja Eduard. Nende puutahvilile naljaviluks kritseldatud kiri, mis algab sõnadega "kurat teda võtku...", on nüüd seina müürituna tõusnud hoopis teise auastmesse, kui originaalis mõeldud oli.

Mööblitükid sünniajaga 19. sajandi lõpp ja 20. sajandi algus pärinevad peaauglikult vanakraamipoodidest. Vahimaja puhul oli tegu sisuliselt kasarmuga, seega eelistati sisustades lihtsa vormiga esemeid.

TEGIJAD:

Tellija: Inotex Grupp OÜ
 Projekterija: ARC Projekt OÜ
 Ehituse peatöövõtja: Hausers Grupp OÜ
 Omanikujärelevalve: East AS
 Muinsuskaitse järelevalve: Olev Suuder
 Krohvid: Safran OÜ
 Krohvimistööd: Tribiani OÜ